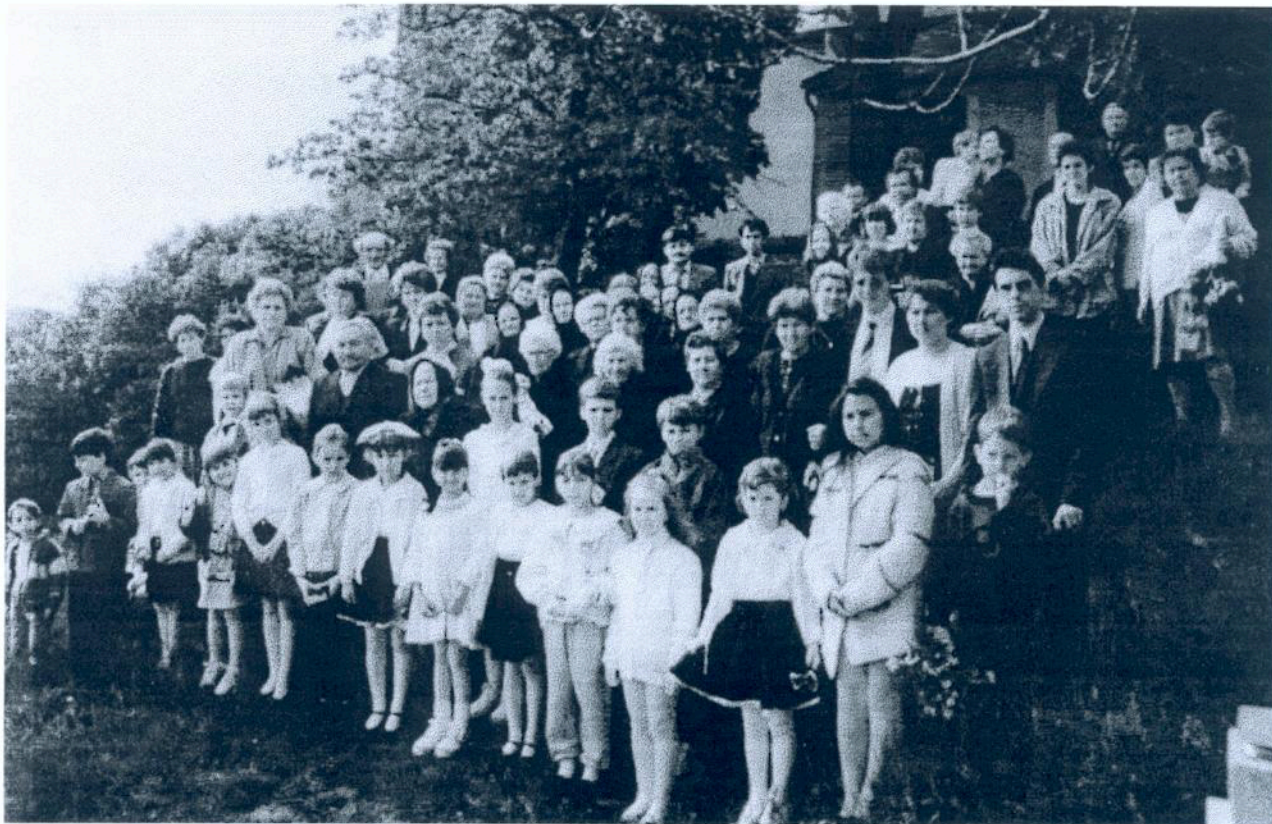

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZ LAPJA * III. ÉVFOLYAM 3. SZÁM * 1995. AUGUSZTUS * SZERKESZTI: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL: Levél az olvasóhoz Enyedy Andortól * Igehirdetés * Istent dicsérő furcsaságok * Ki az igazi kálvinista? * Vers * Radostyán története * Gyermekeinknek * Atatürk * Mennyei kenyér * Magyar szemmel * Hírek *

1995. május 7-i délutáni gyülekezet a templomból kijövet

Első sor, balról: Szabó Viktória, Koós Csaba, Dikó Gáborné (Miskolc), Csipkés Éva, Dikó Anna (Miskolc), felette Rác Tamás, Fónagy Ivett, Szabó Gabriella, Kapaló Kitti, Húrja Kitti, Dudás Nikolett, Lukács Evelin, Kelemen Csilla, Kuttor Diána, Lázár Heléna, Lukács Zoltán. **Második sor**: Lukács Zoltánné, Kapaló Istvánné, Gyöngyösi Istvánné, Demeter József, Demeter Józsefné, Karsza Beáta (Alsózsolca), Kuttor László, Szabó János. **Harmadik sor**: Kelemen Józsefné, Rác Jánosné, Kuttor Lászlóné, Lukács Károlyné, Miklós Ferencné, Bata Imréné, Lukács Lajosné, Hausel Pálné, Alexa Károlyné, Hugues Charpillouz, Lausanne melletti svájci lelkész, Csipkés Csabáné, Emmanuel Fuchs, genfi lelkész. **Hátul**: Molnár Béla, Gyenge Jánosné, Hrabovszki Zoltánné, Madarász Györgyné (Sajólászlófalva), Lukács Gézáné, Molnár Józsefné, Szabó Gyuláné, Zabari Istvánné (Kazincbarcika), Tóth Sándorné, Ruszó Józsefné, Gál Gyuláné, Gál Adrien, ifj. Goór Gyula, Goór Gyuláné, Goór Mónika, Goór Gyula, Szabó Györgyné, Koós Jenő, Miklós Árpád, Czakó Gyuláné, id. Koós Jenőné, Kapaló Imréné, Koós Bálint, Dudásné, Dudás Boglárka, Dudás ?, Szabó György, ifj. Koós Jenőné, Koós Rita.

Levél az Olvasóhoz

E mostani levél dr. Enyedv Andor – egyházkerületünk püspöke 1942-től 1951-ig – ma is időszerű szavaival szól a Kedves Olvasókhöz. Itt következő beszéde a Zsinat 1946. május 9-én tartott ülésén hangzott el: „...Az istenfélelem meglazulásával a közérkölcés is nagyon megromlott. Az emberek kívánják a másét. És ha megkívánják, el is veszik. Úgy veszik el és úgy birtokolják a másét, mintha az az övék volna. Kezdünk olyan állapotba jutni, amelyben mindenki bizonytalanságban van önmaga felől és afelől, amije van. Famiint nem szent az emberek előtt a más vagyona: éppenúgy nem szent a kimondott és adott szó: nem szent a másik ember becsülete vagy szemérme sem.

Hazug, rágalmozó, szitkos és szennyes szavak röpködnek szájról-szájra olyan ajkakra, amelyeket Isten áldásra, dicséretmondásra, az igazság szólására és építésére teremtett. Botránkoztató szavakat botrányos cselekedetek követnek. Irigység és gyűlölet mérgét lehelli az emberi szív, amelyből szeretetnek és jóakaratlak kellene kiáradni.

Mindenáron való mulatozás, léha örömkergetés vágya foglalja el ifjainkat akkor, amikor a reánk szakadt válság mindnyájunktól a komoly magunkbászállást, minden erőnk és képességünk munkábaállítását, a megnövekedett és megnövekedett életfeladatokhoz való felkészülést kívánja meg. Bomladozik a család, szakadoznak a hűségnek, megértésnek, összetartásnak azok a lelki kötelékei, amik házastársakat, szülőket és gyermekeket, embereket és magyarakat egybefűzhetnének. Úgy látszik, hogy ez a nép nem tért meg az őt verő Istenhez és a seregeknek Urát nem keresték (Es. 9:13).

Nem gondolják meg sokan, hogy a bűnben csak megrothadni, tönkremenni lehet, hogy az igazság felmagasztalja a nemzetet, a bűn pedig gyaláztatúra van a népeknek (Péld. 14:34).

Nehogy büneinkkel az élő és igazságos Istennek újabb és még súlyosabb ítéletet idézzük magunkra, mint amilyen alatt most szenvedünk... A református kereszténynek az általános romlásban legyenek a föld söi és a világ világozságai. Ne győzettelssenek meg a gonosztól, hanem a kegyelem és a hit erőivel győzzék le magukban a gonoszt, hogy így másokat is a gonosz feletti győzelemre segíthessenek és munkálják a mindeneket megrontani akaró sátán hatalmából való kiszabadulást, jobb és szebb jövőnk alapjainak a lerakását.”

Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van... Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? (Róma 8: 28/a 31/b.)

Az Istent szerető élet jutalma

Kedves Testvéreim! Hogy az ember élete mennyire törekeny, azt valamennyien látjuk, tapasztaljuk, tudjuk. Hiszen nem beszélhetünk külső szemlélőkként erről a törekenységről, magunk is részesei vagyunk annak. Ravasz László püspök hasonlatával élve olyanok vagyunk itt Radostyánban is – Isten kiválasztott népe – mint úszó jégtáblán illatozó virágszál. Körülvesznek bennünket a pusztítás erői, az elmúlás réme, s ezek ellenére röpke földi életünkben mégis megpróbálunk alkotni valami maradandót, megpróbáljuk megörökíteni emlékezetünket. Van, aki úgy, hogy előbbre viszi annak a közösségnek az életét, amelynek maga is tagja önfeláldozó szeretetével, s van aki csak egy síremlékkel, kriptával gondolja biztosítani örökkévalóságát rövid élete hiábavalóságai emlékének az utókor előtt.

Földi életünk tele van küzdelemmel, tele van próbákkal. Tudjuk jól, hogy nem minden dolog van az ember javára, ami körülötte történik. Vannak veszteségek és van kár is az életben. Veszteség ér, ha elveszítünk valamit vagy valakit, aki vagy ami nagy jelentőséggel bírt az életünkben. Kár az, amikor a befektetett munka, vesződség és fáradtság nem hozza meg a remélt eredményt. Az élet sokszor nem a mi elgondolásaink szerint halad. De azt mondja a Szentírás, és ezzel vigasztal bennünket: „**Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van.**” Valóban tudjuk ezt? Nem felejtjük el ezt a biztató üzenetet velünk a hétköznapi meg nem szűnő küzdelmei? Meg tudjuk-e mindig látni Isten hatalmas kezét a történelem sorsfordulóin, az élet próbái felett? Hiszen Isten a történelemnek is Ura, és Ura az én életemnek is. Akarata és tudta nélkül egyetlen hajszál sem eshet le fejemről, mert megóv és megvéd minden kísértésben és veszedelemben. Ott van velem. Nem engedi, hogy a gonosz hullámai átsapjanak fejem felett és örökre elnyeljenek. Ott volt Józseffel is, amikor testvérei eladták az Egyiptomba menő kereskedőknek. Azt hitték, megszabadultak végre tőle. Isten azonban úgy fordította jóra gonoszságukat, hogy József lett később az éhínség idején az ő megszabadítójuk. Az Isten embere nincs magára hagyva. Isten oltalmazza és védi. Nőét is megtartotta az Úristen családjával együtt az özönvíz idején. Ábrahámot is szüntelen kísérte, óvta, védte. Ezek az emberek szerették Istent, és Isten is megtartotta őket. Vagy gondoljunk a nyomorúságba esett választott népre, amint Egyiptomban vagy Babilonban várta a szabadulást. Várták Isten szabadítását, és Isten irgalmas volt hozzájuk. Sírásukat, a tíz csapás rémségét örömmre fordította, midőn felhozta nekik a szabadulás napját, **mert azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van.** Javukra van a megpróbáltatás ideje, javukra van a nyomorúság, a fájdalom, a szomorúság. Hallottam egyszer a televízióban, hogy egy 56-ban megkínzott ember, aki később költő lett, azt vallotta, ha nem lett volna börtönben úgy ártatlanul, akkor soha nem tudott volna verseket írni. Meg kellett érezni a mélységet ahhoz, hogy a lélek Istenhez közelítve még inkább szárnyalhasson.

Mi is megjártuk és megjárjuk a mélységeket. Megjártuk, mint nép-nemzeti közösség. Hiszen Magyar Hazánkat 75 esztendeje prédaként darabolták szét. Azóta sem hevertük ki veszteségeinket, nemzeti fájdalmainkat. S csak az Úristen tudja, megépülünk-e valaha teljesen ebből a tra-

gédiából. De megjárjuk a mélységeket egyénenként is, amikor betegágyánál ülünk, amikor temetünk, amikor kilátástalan az életünk, amikor ránk tör az ellenség, amikor szidalmaznak és rosszat mondanak rólunk, amikor ármánykodnak ellenünk és ellenségeskedést szítanak körülöttünk és közöttünk. Mindez érint bennünket. Nemzetként, egyénként, egyházként ér bennünket.

Mi a keresztyén ember reménysége és biztatása mindezeknek a megpróbáltatásoknak az ellene is? Mi a célja Istennek ezekkel a megpróbáltatásokkal? Az ige így mondja: „**akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van.**” Ez a biztatás tehát: Istent szeretve élni. Mit is jelent ez? Jézus így mondja: „**Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből!**” Nem félig-meddig, hanem teljesen, egész lényeddel, teljes valóddal. Mert Ő a te Teremtőd, a te Megváltód, a te Megtartód és a te Megszentelőd. S ha így szereted, akkor minden nyomorúsággal teli perced is javadra lesz. A próbák hosszú során át vezet majd el a tökéletesedésre. Mi kezdetben még nem tudjuk, mivé leszünk. Olyanok vagyunk, mint egy marék agyag vagy sár, vagy a homokszemek között megbúvó aranszemcse. Ahogy azonban Isten műhelyében elkezd bennünket formálni, mosni, tisztítani, csiszolni a fájdalmak, próbák, küzdelmek során, végül csiszolt gyémántként csillan fel rajtunk az Ő dicsősége és szeretete. Így formál bennünket, mert akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van. De el ne bízzuk magunkat, mint a farizeusok Jézus korában, mert hogy mi szeretjük Istent, az nem a mi érdemünk. Az abból fakad, hogy Ő hamarabb szeretett bennünket. Kijelentette ezt a szeretetét a Szentírásban és legtökéletesebben Jézus Krisztusban. Isten már formáltatásunk előtt ismert bennünket. Ő volt az, aki kiválasztotta népét a népek közül, Ő volt az, aki kiválasztott bennünket is magának. Isten kiválasztása megelőzi az emberi választást. Választásainkért, döntéseinkért felelősek vagyunk, mi azért választhatunk szabadon jó és rossz között, mert Isten bennünket már kegyelmesen kiválasztott. Kiválasztott keresztesünkör, hiszen akkor mi még öntudatlanok voltunk. Isten egyik választott embere, a reformátor Luther Márton, mikor élete mélységekben járt, mikor csüggedt volt, akkor így kiáltott fel: Meg vagyok keresztelve, azaz Isten kiválasztott engem magának. Mi is meg vagyunk keresztelve, Isten kiválasztott bennünket magának. Szeretett és szeret bennünket, ezért mi is szerethetjük őt és tartozunk is szeretni Őt teljesen, szívvel-lélekkel. Így lesz javunkra az is, amit ma fájdalomnak érzünk, ami bánatot hoz, ami veszteségnek tűnik, mert azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van. Ez a jutalma az Istent szerető életnek, mert Isten szeretete és hatalma vele van, lépésről-lépésre kíséri. Ellenkező esetben, ha nem szereti az ember Istent, az egész világot megnyerheti, de lelkében kárt fog vallani. Kísérhetik a legjobb biztonsági emberek, vezethetik a legjobb sofőrök autóját, lehet pénze, politikai hatalma, mindez hiába, ha Istennel nem számol, és az emberrel nem a szeretet parancsa szerint él, soha nem érkezik célba, mert Isten nem bottal ver, mint ahogyan az ember tenné, hanem megvannak arra az Ő eszközei. De ha Isten akarata szerint élünk, akkor velünk van és ugyan ki lehet ellenünk. Senki sincsen, bizonyára nincsen, mondotta egyik erdélyi fejedelmünk, akinek ez a szívébe volt írva, amikor a lelkiismeret és a vallásszabadság megoltalmazásáért fegyverrel is szembeszállt az osztrák császári túlerővel és Dávidként győzött Góliát felett. Mi is győzelemre jutunk s minden a javunkra lesz, ha Istennek tetsző életet élünk, ha szeretjük Őt, mert ígéretéhez híven velünk van és velünk is lesz. S ha ez így van, akkor mindenen győzedelmeskedik a hit és a szeretet. Mert senki sem állhat az Úristen ellen. Aki önös érdekét, megkeményített önző szívét útjába állítja, úgy jár mint a fáraó, aki a Nádas-tengerbe veszett lovasaival, vitézeivel és harci szekereivel együtt.

Ha Isten velünk, akkor nem árthat nekünk bűn, kísértés, baj, veszedelem, mert kiment bennünket azokból és megtart. Maradjunk meg lelkiismeretesen ebben a hitben, hogy kiválasztott népének tagjai vagyunk és azok is maradunk. Maradjunk meg abban a hitben, hogy mint az övéit Tőle és szeretetétől, amelyet Jézus Krisztusban jelentett ki, senki és semmi hatalom el nem szakíthat, sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem magasság, sem mélység sem semmi más teremtmény. S ha ez így van, akkor megmaradunk szeretetében, és minden a javunkra lesz, mert ha **Isten velünk, ugyan kicsoda lehet ellenünk?!** Ámen.

Istent dicsérő furcsaságok

(A. Cressy Morrison, a New-yorki tudományos akadémia volt elnöke)

Megingathatatlan matematikai törvénnyel bizonyítható, hogy a világegyetemet egy nagy, mérnöki tudományú Értelme tervezte és hozta létre.

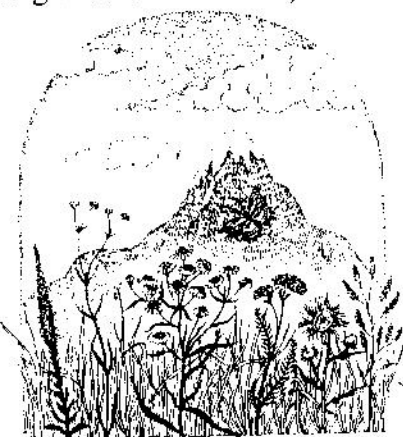
Tegyük fel, hogy 10 darab egypennyst, melyek 1-től 10-ig meg vannak sorszámozva, zsebünkbe helyezünk s összerázzuk azokat. Próbáljuk meg kihúzni ezeket az 1-től 10-ig való sorrendben, minden alkalommal visszatéve a kihúzott pénzdarabot s ismét összerázza őket. Matematikailag eshetősége annak, hogy az egyes számot húzzuk ki elsőnek 1:10. Hogy az 1-et és a 2-est húzzuk ki egymás után 1:100. Az 1-2-3-as egymásutáni kihúzása az 1:1000 arányban lehetséges és így tovább. Az eshetőség, hogy valamennyit az 1-10-ig való sorrendben kihúzhassuk, hihetetlen arányszámot mutat: 1 aránylik a 10 billióhoz.

Hasonló okoskodással meg lehet győződni arról, hogy a földön az élethez annyi megszabott feltétel szükséges, hogy fennmaradása a pusztá véletlen révén nem volna lehetséges. A Föld óránként 1000 mérföldes gyorsasággal forog tengelye körül, de ha csak 100 mérföldessel forogna, akkor a nappalunk és éjjelünk tízszer hosszabb volna, és akkor a forró nap felperzselné minden növényzetünket, s ha valami csira meg is maradna belőle, ez is megfagyna a hosszú éjszakákon keresztül.

Azután a Napnak, éleskélete 12.000 Farenheit fok, és a hogy ez az „örök tűz” pont ne túlságosan nagyon. Ha a Nap felét adná, megfagynánk, és ha fél-

Ha a Holdunk, mondjuk, csak tőlünk a mostani helyett, az áraponta kétszer borítaná el vízzel ná még a hegyeket is. Ha a levecsillagok, amelyek naponta millió ráesnének a föld minden részére,

Az állati eszesség egy jó oltott az egyébként tehetetlen te-

ISTEN A TEREMTŐ

A fiatal lazac éveket tölt tengeren, azután visszajön a saját folyójába, és pontosan felúszik a folyónak azon oldalára, amelyiken az a mellékfolyó ömlik bele, ahol született. Mi vezérli vissza ilyen pontosan? Ha átvisszük egy másik mellékfolyóba, azonnal meg fogja tudni, hogy eltérítettük útjáról, s végigküzdi magát újra lefelé, s vissza a főfolyóba, ahol ismét visszafordul a folyón felfelé, hogy pontosan rendeltetési helyére jusson.

Még nehezebb megoldani az angolna titokzatosságát. Ez a bámulatos teremtmény kifejlődött korábban a Föld minden távából és folyójából az óceán ezer mérföldein keresztül mind útra kényyszerül a Bermuda közelében levő feneketlen mélységekbe. Itt születnek és itt hálnak meg. A kicsinyek látszólag semmi egyebet nem tudva, minthogy egy vízrengetegben vannak, mégis elindulnak vissza, és megtalálják azokat a folyókat, tavakat, tócsákat, hogy mindegyiknek vize be van népesedve angolnával. Még egy amerikai angolnát sem fogtak Európában s egy európaít sem amerikai vizeken.

A darázs hatalmába ejti a sáskát, lyukat ás a földbe és megszúrja a sáskát, pontosan a kellő helyen, hogy el ne pusztuljon, csak eszméletét veszítse és tovább éljen, mint valóságos élő konzerv. Azután a darázs ügyesen belerakja tojásait úgy, hogy amikor a kicsinyei kikelnek, tudják csipegetni, de anélkül, hogy megölnék a sáskát, amelyből táplálkoznak, mert számukra a döghús végzetes lenne. Az anya akkor elszáll és elpusztul, sohasem látja fiait. Bizonyos, hogy a darásznak ezt a helyes eljárását meg kellett csinálnia a kezdet-kezdetén és minden időben, különben már nem volna darázs. Ilyen titokzatos képességet nem lehet megmagyarázni az alkalmazkodás elvével, ezt csak adományozhatta Valaki.

tünk forrásának felületi hőmérföldünk elég távol van ahhoz, eléggé melegítsen bennünket, de jelenlegi kisugárzásának csak a annyival többet adna, megsülnénk.

50.000 mérföld távolságra volna pály olyan szörnyű volna, hogy az összes szárazföldet, sőt elmosgóréteg vékonyabb lenne, a hullószámra égnek el a légkörben, s tűzbe borítanának itt mindent.

Teremtőről beszél, aki ösztönte remtményekbe.

Teremtőről beszél, aki ösztönte remtményekbe.

Teremtőről beszél, aki ösztönte remtményekbe.

Teremtőről beszél, aki ösztönte remtményekbe.

Teremtőről beszél, aki ösztönte remtményekbe.

(Fordította: Tamáska Endre)

Ki az igazi kálvinista?

Dr. Baltazár Dezső volt tiszántúli püspök

Igazi kálvinista az, aki a teremtő, megváltó és gondviselő Istent úgy hiszi, vallja és tiszteli, amint a teljes Szentírás tanítja és követeli, és úgy szereti embertársait is.

Továbbmenve igazi kálvinista az, aki vallja, hogy Jézus a Krisztus, az élő Istennek fia, aki tanításával, élete példájával, szenvedésével, váltságahalálával, feltámadásával, mennybemenetelével és örökkévaló királyságával idvességünk egyedüli forrása, akinek anyaszentegyháza egy s annak egyedüli feje Ő. Áldozata egyszersmindenkori, tökéletesen elég, tehát se nem utánozható, se nem ismételtető.

Még továbbmenve igazi kálvinista az, aki a Szentírás tudományának értelmezésében, a hittételek kialakításában Kálvin János tudományához és értelmezéséhez szabja magát: mert ezidőszerint nagyobb emberi világosság senki másnak a tudományból nem származik.

Legtovábbmenve igazi kálvinista, vagyis magyar kálvinista az, aki a fentiek hívésén, vallásán és cselekvésén kívül azt is vallja és valósítja, hogy a magyar haza minden földi alkotásnak, szervezetnek felette áll. Első a világ minden uraságai között, amely uraságnak meghódolunk és szolgálunk, hasznára és dicsőségére dolgozunk, küzdünk, szenvedünk és hisszük, hogy győzünk is.

Az ilyen igazi kálvinista sem jobbra, sem balra nem sántít, hanem bátran megy az egyesített nagy cél egyenes útján, tudva, hogyha földi házának hajléka leomlik, épülete lesz a mennyben, nem kézzel csinált, hanem örökké tartó. Az ilyen igazi kálvinisták egyeteméből állana elő a diadalmaszkodó egyház. Igyekezzünk mindnyájan ilyenek lenni!

(Sajószentpéteri Kálvinisták Naptára, 1931.)

Szabó Györgyné: *Jőjj Szentlélek*

Jőjj, Szentlélek, várunk téged,
Hő imák szállanak,
Szomorú bús tanítványok
Csüggedten állanak.
Küldd el, Urunk, az igazság
Szeretetének Lelkét.
Ő segítsen megkönnyíteni
Mindnyájunknak terhét!

Jőjj, Szentlélek, újra várunk,
Szállj reánk, mint régen,
Hogy munkánkat elvégezzük
Minden lelki téren!
Hadd távozzon a félelem,
Csüggedés se legyen,
Minden tanítvány Jézusról
Bizonytságot tegyen!

Jőjj, Szentlélek, várva várunk,
Szenteld meg életünk,
Hadd zendüljön úgy mint régen
Dicsérő énekünk!
Megújító szent erőddel,
Felruházva legyünk
Istenről és kegyelméről
Bizonytságot tegyünk!

Jőjj, Szentlélek! Kezdd új munkát
E föld minden táján.
Aki üdvöt keres bárhol,
Ne maradjon árván!
Hadd legyenek minden helyen,
Kik Istennek élnek,
Zengjen minden nép ajakán
Hála, örömeinek!

(Radostyán, 1995 pünkösdjén)

KÖZSÉGÜNK TÖRTÉNETE

(Csíkvári Antal: Borsod vármegye mongráfiája, 1939.)

Radostyán a kelták idejében hatalmas lakott telep volt. A templom mellett kelta urnatemetőt tártak fel. Latin ízlésű hamvedrekkel. Ha az 1222-ben készült Váradí Regestrumban előforduló Zudesthan faluval azonosíthatjuk, úgy már a XIII. század elején meglevő faluról beszélhetünk, egyébként csak a XIV. századból vannak adataink, amelyek létét bizonyítják. Ekkor Diósgyőrnek volt a tartozéka, s így Diósgyőr sorsában osztozott. Éppen ezért, amikor Diósgyőr a zálogbirtokosok kezére kerül, Radostyán, amelynek a nevét Hradystyan, Radysthyan, Ragistian, Radystyan, Ragysthyan, Ragistan, Ragyosthyan változatokban ismerjük, Balassa Zsigmond uralta, majd más kezekbe került.

Eger elfoglalása után a török feldúlta s 1556-ban pusztult falunak tudjuk. Mint hódoltsági terület, igen nagy adót fizetett s többszöri emelés után 160 forintban megállapított adója mutatja, hogy jelentős hely lehetett. Az adót a töröknek Budára fizette, mely Eger elfoglalása után 40 forint volt, de azután ez is emelkedett, míg elérte a 100 forintnyi összeget, ehhez 35 itce vaját adott, bár ezt az összeget csak 10 jobbágy fizette, emellett iga nélkül, gyalog és kézimunkával minden héten szolgáltatást kellett teljesíteni.

A XVI. század végén birtokosai közül Barius János tűnik ki, de hogy milyen címen, nem tudjuk. A régi zálogosbirtokosok közül Balassa Zsigmond után Bedegi Nyáry Pál és neje Enyingi Török Zsuzsanna és Homonnai István, valamint neje Török Eufrozina ismeretes, akik aztán a XVII. században is földesurak.

Mikor a kamara visszaszerezte a diósgyőri koronauradalmat, Radostyán is az uradalomhoz került, majd mikor a kamara bérbeadta az uradalmat, Radostyánt is az egri káptalan vette bérbe. Urbáriumát Rottenstein Ignác diósgyőri prefektus megszüntette. A régi úrbérszabályozás szerint 220 forintot fizetett a falu cenzusként, 108 öl fát vágott ki és szállított Miskolcra, amelyből 64 ölért ölenként 36 krajcárt fizettek, a többi ingyenes volt. Miskolc városával kötött szerződés után az uradalom többi falvai, így Radostyán is több szolgáltatással tartoztak, mint azelőtt, ezek közt volt egynapi kaszálás, gyűjtés, takarás, hordás, a szőlőből a bort ingyen kellett behordani, de a szőlőszedésért, puttonozásért és a törköly behordásáért sem fizetett az uradalom, a falu lakosai csupán a szőlő megmunkálásáért kaptak napszámot, amellyel mindenféle robotra befogták őket. A koronauradalom fennállásáig megmarad uradalmi birtoknak.

Protestáns földesurai alatt a reformáció hamar elterjedt, s bár eleinte csak Varbó leányegyháza volt, 1598-tól (ez évszám olvasható az egyházközség mai pecsétjén) kezdve önálló egyház, s a koronauradalom alatt is megmaradt protestánsnak. Templomát 1706-ban javíttatta, e munkához a megyétől 8 forint segélyt kapott. Meg is maradt reformátusnak, s ma is tulnyomórészt református község.

A templom mellett álló fa harangtorony 1762-ben épült, s egyedülálló a Kárpát-medencében. Ez a bizánci stílus hagymaalakú megjelenési formájának legalsó elterjedési határán található. (1995-ben felújításra vár!)

GYERMEKEINKNEK OLVASD EL ÉS SZÍNEZD KI!

Jézus a damaszkuszi úton Sault ellenségből barátta teszi

(ApCsel. 9:1-19)

Egy csoport lovas halad a damaszkuszi úton. Saul halad elöl, ő a vezetőjük. Jeruzsálemből indult útnak, ahol Jézus követőit üldözte. Tudja, hogy Damaszkuszban is laknak keresztyének, azért megy oda. Börtönbe fogja őket csukadni, halálra fogja őket ítéltetni! Micsoda gyászos célú utazás ez! De Saul azt hiszi, hogy kegyes és jó tett az, amit végez. Hiszen Jézus istenkáromló volt és csaló.

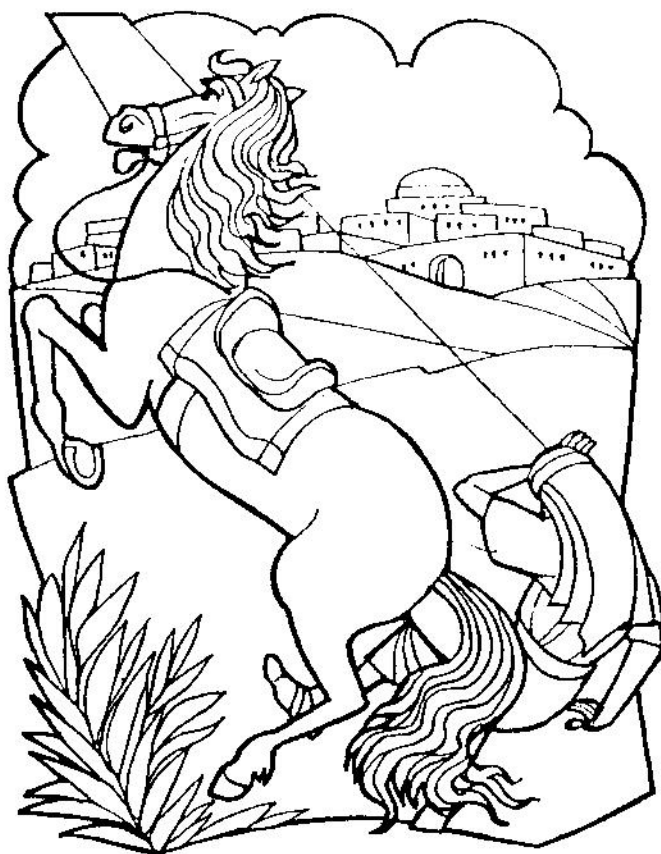
Egyszer csak fényes villámfény és mennydörgés állítja meg. Saul leesik a lováról, hangot hall a mennyből: „Saul, Saul, miért üldözöl?”

Saul szeme elé tartott kezek tántorog. Félelemtől dadogva kérdezi: „Ki vagy, te, Uram?”

A hang világos és félreérthetetlen választ ad: „Jézus vagyok, akit te üldözöl. Miért teszed ezt, Saul? Ha így folytatod, nemcsak másokat, hanem saját magadat is boldogtalanná teszed.”

Jézus? ... Igaz tehát, hogy ő létezik? Az Isten Fia? De hisz akkor ő szörnyű bűnt követett el! Bizonytalanul állt fel. Éjszaka van körülötte. Megvakult.

De Saul nem maradt vak. Isten megbocsátotta bűneit. S a barátjává tette. Később Saul, akit mi Pálnak nevezünk, messze országokba utazik, hogy Isten szeretetéről tegyen bizonyosságot.

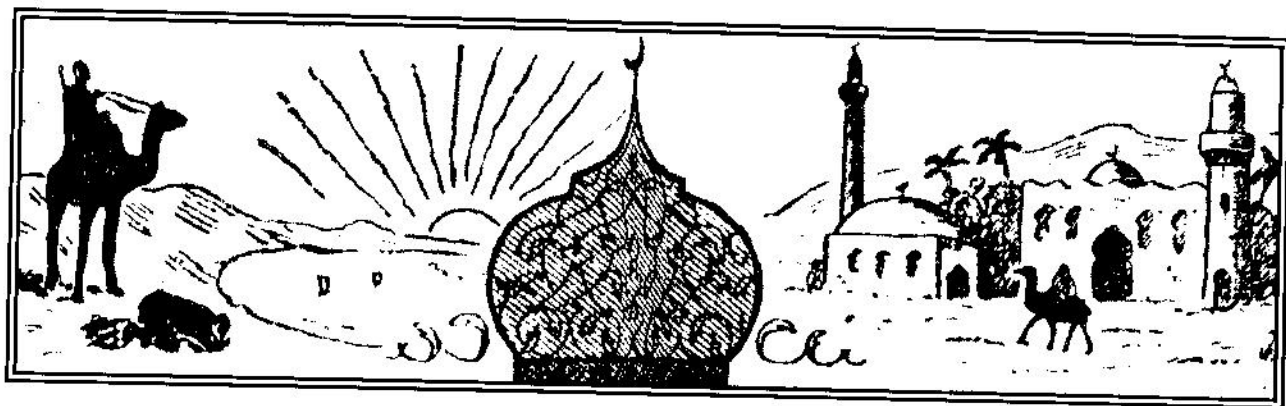

Rejtvényünk előző és eddig állandó helyes megfeje Tóth Brigitta. Jutalomkönyve: Nők a Bibliában.

Gondviselő jó Atyánk! Köszönjük földjeinket, a munkalehetőségeket, az erőt, a kitartást és a gyümölcsvárás reménységét. Légy áldott, hogy nem méltatlanságunkat nézed és nem átkozod meg a földet bűneinkért, hanem lehetőséget adsz vetésre és aratásra. Taníts bennünket az adakozással is hitet vallani rólad, gondviselő Atyánkról! Ámen.

Időjárás a „Százéves Naptár” szerint: Augusztus változó időjárással kezdődik. Majd melegre fordul. 11-15-ig esős. Azután ismét derült és meleg.

Időjárás Herschel szerint: Eleje szép, meleg. 6-13-ig újra változékony, 14-21-ig hűvös esők. 22-28-ig kellemes, derűs.

ATATÜRK

Nem is olyan régen úgy beszéltek Törökországról, mint „Európa beteg emberé-” ről, akinek napjai meg vannak számlálva, s halálos ítéletét a világháború után a sèvreszi „békeszerződés” (a török Trianon) örökre megpecsételte. Európa megnyugodott a halálos ítéletben, s a keresztyén misszió vezérkara, élén a nagy mohamedán misszionáriussal, Zwemer Sámuellel boldog reménységgel hirdette: Isten kaput nyitott az evangélium számára Törökország felé. Úgy látszott, hogy ledőltek a szultáni török-birodalom bevehetetlennek hitt bástyái. A külső kapuk nyitva vannak, a belső kaput, a szív kapuját az evangélium üzenete fogja megnyitni.

Az iszlám külső törvényeinek évezredes falai valóban leomlottak. Kemál, a „törökök atyja” kis baráti és munkatársi körére támaszkodva felvette a harcot a tengernyi ellenség ellen. Benne egyesült a nyugati dekadencia a keleti fanatizmussal.

Tudta jól, hogy először odahaza kell rendet teremteni; s hazáját az európai kultúra mérlegére helyezte. Megszüntette az iszlám egykori nagy erősségét, a kalifátust, eltörölte a szultáni hatalmat. Radikális úton elválasztotta egymástól az állam és az egyház szervezetét, mely addig szinte egy volt. Ő maga a francia szabadgondolkodó szellem hatása alá került, s ez rányomta bélyegét vallási intézkedéseire is. Különösen ez a tény keltett a keresztyén missziókban reménységet, s Zwemer Sámuel nemcsak hitte, hanem hirdette is, hogy ütött az iszlám végórája, a világtörténelem folyamán sohasem adódott az iszlám misszióra alkalmasabb időpont, mint a mai. Mi, magyar reformátusok is ebben reménykedve küldöttük ki mohamedán misszionáriusunkat Törökország határára, mert az volt a biztos reménységünk, hogy hamarosan megnyílnak előtte Konstantinápoly kapui is.

Akkor az egész világ várta Törökország s vele együtt az egész iszlám lelki összeomlását is. Még néhány évvel ezelőtt Kemál diplomatái lelkében is ott élt a fájdalmasan valószínű gondolat: a nemzeti fellendülés üres látszat csupán, az a vég felé vezet. Évekkel ezelőtt egy török diplomatával beszélgettem missziói kérdésekről és Törökország jövődjéről. Ez a nagy jövő előtt álló diplomata mondotta akkor fájdalmasan és szinte letargikusan: „*Lehet, hogy elpusztulunk, de legalább nemzeti létünk végére fényes pontot tettünk.*”

Azonban Kemál kishitű emberei csalódtak, Európa is csalódott, de csalódtak a keresztyén missziók is. Kemál Atatürk keleti fanatizmussal hitt abban, hogy neki isteni küldetése van. Hitt népe ősi erejében, mely hosszú szolgálai elnyomatásban nem tudta ugyan kifejtetni erejét, s hitt abban, hogy egyetlen ember hite is csodákat tud művelni. Hite nem krisztusi hit volt, nem lehet azt nekünk ezen a mérlegen lemérni, de mégis olyan hit volt, amely hegyeket tudott elmozdítani helyükről. A sötét jövődőknek a fenyegető hegyeit Törökország felől. Ez a hit tette őt naggyá, s ez tette őt a „törökök atyjává.” Az egyik legfontosabb misszionáriusi jellemvonás tükröződött meg életén: minden ellenkező látszat ellenére is hitt elhívásában és az eredményben.

(Draskóczy László: Hősök és vértanúk, 1943)

Mennyei kenyér

„Új kenyeret pedig és pergelt búzaszemeket és zsenge kalászokat ne egyetek mind a napig, amíg be nem vizitek a ti Isteneteknek áldozatját. Örök rendtartás ez nemzet-ségről nemzetségre minden lakóhelyeteken.” (III. Mózes 23:14)

Vajon nem illetlenség vagy éppen sértő, hogy először Isten akar részesedni az új gabonatermésből? Hát nem minket illet mindenekelőtt a munka gyümölcse, miután annyit fáradoztunk? Hát ennyire nem veszi figyelembe Isten a munkát és ennyire nem érti meg azt, hogy mennyire csöppen a nyálunk azért az újért, amiért mi dolgoztunk meg?

Természetesen tudjuk, s a földműves ember még inkább tudja, hiszen éppen foglalkozásánál fogva tapasztalja, hogy a legszorgosabb ténykedés sem jelenti még a munka remélt gyümölcseinek a birtoklását. A szántás, a vetés, a kapálás akár teljesen hiábavalóvá válhat, ha nincsen megfelelő időjárás, vagy ha valami természeti csapás éri a mezőket. Ha pedig zordabbak a talajviszonyok és az időjárás miatt még több emberi fáradozás szükséges, mint általában, akkor könnyen tulajdoníthatunk olyan nagy jelentőséget a magunk munkájának, hogy Isten áldásáról akár meg is feledkezhetünk.

De miért parancsolja Isten örök rendelésként, hogy neki kell először részesednie az új termésből? Talán csak azért, mert áldása nélkül nem volna termés? Vagy azért, hogy ezzel is hangsúlyozza, hogy Ő olyan parancsoló Urunk, akinek ilyen előjogai vannak? És ha netalán lázadozva nem engedelmeskedünk ennek az örök rendelésnek, akkor szegényebbé tehetjük Őt, s talán azt bizonyíthatjuk be, hogy dacolni merészelünk vele, mint valami hajdani hűbéres úrral?

Isten nem követel. Csak hálát vár, mert az övé minden. A föld is, melyet örökséggént teljesen átadott nekünk. Áldást is ad reá. Csak annyit vár, hogy meghívjuk Őt, a gazdát az aratás és új kenyér ünnepére, és először Őt kínáljuk meg mint tiszteletre méltó vendégünket. Nem akar tőlünk semmit elvenni; s amiből jelképesen vesz, megsokszorozva adja vissza, csak annyit vár, hogy hitet valljunk adakozásunkkal: Ha te nem adtál volna földet, semmink sem volna.

MAGYAR SZEMMEL

Részlet dr. Ravasz László volt dunamelléki püspök, a gyászos trianoni „békekötés” tizedik évfordulóján tartott beszédéből

75 évvel e gyászos esemény után se felejtjük el Magyarországnak azon a részén, amit ma Magyarországnak ismer a világ, hogy mi is történt velünk:

„Nem azt panaszlom, hogy földaraboltak, kifosztottak, megcsonkított rabszolgákká tettek, hanem azt, hogy ezt igazságnak hirdetik, a béke művének magasztalják és a civilizáció győzelmét látják benne.”

„Nem azt panaszlom, hogy megtették, hanem azt, hogy, meg vannak elégedve vele és nem merik jóvátenni.”

„Az ártatlan áldozat úr a merénylő felett. Azt, amit velünk tettek, nem lehet kiírtani a történelemből és az emberi lelkiismeretből, sem hatalommal, sem rabulisztikával, azt csak egy módon lehet kiírtani: ha megbánják és jóvátessik.”

„Nekünk csak egy feladatunk van: hinni, várni és hozzáőni az igazságunkhoz. Főlehajtván fogadni a nagy kiváltságot, az igazságért való szenvedést. Ma legnagyobb feladatunk: úgy hordozni keresztünket, hogy az a kereszt hordozhasson minket. Befelé bünbánat, kifelé acélos dacú türelem, felfelé lobogó hit, ez a magyar lélek hármassugárzása.”

Részlet a Tiszáninneni Egyházkerület főgondnokának 1995. július 19-én kelt körleveléből

...Mivel a romániai (erdélyi-partiumi), a szlovákiai (felvidéki) és a szerbiai (bácska-bánáti) magyarságot az a veszély fenyegeti, hogy sem az iskolákban, sem a templomokban nem használhatja többé anyanyelvét, ezért szükséges, hogy idejében és hathatósan felemeljük szavunkat a kisebbségeket fenyegető törvények ellen.... Méltó, hogy ebben a helyzetben megmutassuk szolidaritásunkat a határainkon kívül élő magyarsággal...

Részlet a Magyar Reformátusok Világszövetségének felhívásából

A Magyar Reformátusok Világszövetségének július eleji választmányi ülésén Anyaszentegyházunk az egész föld kerekéről egybegyűlt képviselői mély aggodalommal és az érintettek iránti féltő együttérzéssel vitatták meg az oktatásügy terén Romániában és Szlovákiában kialakult áldatlan helyzetet.

Az új román tanügyi törvény és a szlovák alternatív oktatási koncepció durván megkülönböztető, az európai normáknak durván ellentmondó jellegét, nyíltan kisebbségellenes és asszimilációs törekvéseit elítélve úgy határoztak, hogy a határon túli magyarságot pusztító létében veszélyeztető politika próbálkozásai és jogellenes törvényei ellen ország-világ előtt egyöntetűen fellépnek.

A néptestvériség, a krisztusi szeretet és a történelmi megbékélés elkötelezett híveiként szólítjuk fel egész magyarságunkat, hogy vállaljon közösséget önazonosságában, hitében és magyarságában fenyegetett testvéreivel.

Az alapvető emberi és kisebbségi jogokat semmibe vevő, antidemokratikus román és szlovák politikai rendszerek jogfosztó törvényei és intézkedései elleni tiltakozásunk és elnyomott testvéreink érdekében történő összefogásunk hirdesse a világ előtt töretlen hitünket és élni akarásunkat. Istenbe vetett bizalommal kérjük a demokratikus Európa segítségét és támogatását, jogaikért és megmaradásukért küzdő magyar testvéreink számára.

„Mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem a hitői, hogy életet nyerjünk.”

Dr. Bütösi János s. k., a Magyar Reformátusok Világszövetségének elnöke

Dr. Kocsis Elemér s. k., a Tiszántúli Ref. Egyházkerület püspöke

Dr. Mikó Jenő s. k., a Szlovákiai Ref. Egyház püspöke

Dr. Csiha Kálmán s. k., az Erdélyi Ref. Egyházkerület püspöke

D. Tőkés László s. k., a Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület püspöke

Hírek, hirdetések

Augusztus 13-án, a Parasznyán táborozó **törökszentmiklósi református ifjúsági csoport** egy része meglátogatta gyülekezeti istentiszteletünket, melyen énekszámokkal és szavalatokkal szolgáltak közöttünk.

Augusztus 20-tól kezdve minden **délben** háromperces **harangszó** lesz Radostyánban.

Augusztus 27-én délelőtt **újkenyéri úrvacsoraosztás** lesz. Erre bűnbánati istentiszteleteken készülhetünk csütörtök, péntek és szombaton este.

Augusztus 27-én délután 3 órakor **Parasznyán**, dr. Mészáros István püspök beiktatja tisztebe **Rác Ilona lelkésznőt**. Ezért itthon délután nem lesz istentisztelet.

Október elejére várjuk egyházközségünkbe Kárpátaljáról a **kisgejőci** (Ung vm.) református **vegyeskart** 3-4 napi időtartamra.

Iskoláinkban és az óvodában szeptember közepétől ismét lesz **vallásoktatás**. Kérjük a szülőket, éljenek a lehetőséggel és írássák be gyermekeiket a foglalkozásokra.

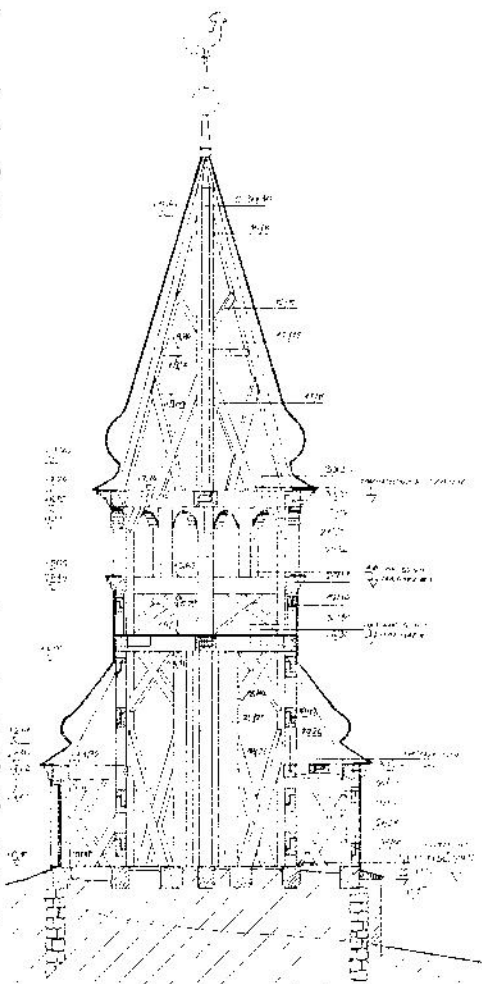
Parókiánk felújítása esedékes. Erre a célra köszönettel fogadunk el adományokat.

Augusztus 26-án, este 5 órai kezdettel, a bűnbánati istentiszteletet követően **orgonakoncert** lesz a templomban műemlék **haranglábunk megmentéséért**. Orgonán játszik és igét hirdeti: **Szaniszló Tibor** II. éves sárospataki teológiai hallgató. A hangverseny műsorszámai:

1. J. S. Bach: F-dúr Preludium és Fuga BWV556.
2. J. Pachelbel: Toccata
3. J. S. Bach: Pastorella, II. tétel BWV590.
4. Gárdonyi Zoltán: Preludium (1941)
5. J. S. Bach: G-dúr Preludium és Fuga BWV533.
6. Szaniszló Tibor: Meditation
7. Pikéthy Tibor: F-dúr Preludium és Fuga Op.30.II.
8. J. S. Bach: G-dúr Fantasia BWV542.

A belépés díjtalan, a perselyekbe tett önkéntes adományok a torony megmentésére szolgálnak.

1762-ben épült műemlék harangtoronyunk végveszélybe került. Szakértői becslések alapján megmentése milliókba kerülhet. Erre szánt adományok összegyűjtésére az egyházközség **alapítványt** kíván létrehozni. Addig is, míg ez meglesz, minden egyházat és hazáját szerető testvért kérünk, adományával segítsen a munkálatok megkezdésében. Minden ilyen célú adományt a **Radostyáni Református Egyházközség** címére kérünk küldeni (Radostyán, Kossuth u. 2. 3776).

A KRISZTUSNAK BESZÉDE LAKOZZÉK TI BENNETEK GAZDAGON, MINDEN BÖLCSESÉGEBEN; TANÍTVÁN ÉS INTVÉN EGYMÁST ZSOLTÁROKKAL, DICSÉRFÉKKEPI, LELKI ÉNEKEKKEPI, HÁLAÁVAL ZENGEDELVÉN A TI SZÍVEKBE AZ ÚRNAK.

(KOL. 3:16)